

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Πράξη και θεωρία στον Χριστιανισμό
Σωτηρίου Ν. Κόλλια

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ. Κ, 19003
ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 14 Ι Ο Υ Λ Ι Ο Υ 2019

- ✿ «Τῶν ἀγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)».
- ✿ Ἀκύλα ἀποστόλου (Πράξ. ιη' 2).
- ✿ Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Ἀγιορείτου (1809).

Πράξι και θεωρία στον Χριστιανισμό Σωτηρίου Ν. Κόλλια

Οι ὀροι πράξις και θεωρία, ανήκουν στον θησαυρό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Ο πρώτος προέρχεται από το ρήμα πράττω που σημαίνει κάνω, ενεργώ, ενώ ο δεύτερος από τις λέξεις θέα και ὀρώ. Με το χριστιανισμό ὀμως, απέκτησαν άλλες διαστάσεις, καθώς η πράξι αναφέρεται στην άσκηση σώματος και ψυχῆς ενώ η θεωρία αφορά στη θέα του ίδιου του Θεού.

Προκειμένου να βιώσει κανείς τη θεωρία, προϋπόθεση είναι να περάσει πρώτα από την πράξι. Πρώτα είναι η άσκηση και η καθαρότητα της καρδιάς και έπειτα η θεοπτία. Η άσκηση, ως διαρκῆς και ακατάπαυστη προσπάθεια καθάρσεως του ανθρώπου, αποτελεί τη βασικότερη προϋπόθεση της θείας θεωρίας. Πρώτα πρέπει να εξοβελίσουμε κάθε σπύλο από μέσα μας και μετά να καταστούμε άξιοι λειτουργοί του αγνού και αμίαντου πνεύματος της Εκκλησίας.

Θεωρία είναι η ανύψωση του ανθρώπου προς τον Θεό και η εμπειρία της δόξης του προσώπου Αυτού. Η θεωρία αποτελεί την υψηλότερα φάση της πνευματικής ζωῆς του ανθρώπου, κατά την ὀποίαν ούτος καταξιώνεται να δει τον Θεό.

[...]

Για να δυνηθεί ο άνθρωπος να «θεωρήσει» το Θεό, απαιτείται να ανακαλύψει προηγουμένως τον εαυτό του διά της αυτοσυγκεντρώσεως, να προσανατολίσει την ύπαρξή του προς τον Θεό και να μεταβάλει την προς τον κόσμο εμπαθή ροπή του εις «θειόν έρωτα».

Κυριακή των Πατέρων της Δ' Οικουμενικής Συνόδου

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ε' 14-19)

Ἔειπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καιοῦσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡμῖα κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Στην θεωρία οδηγεί ο «ἔρωσ του καλοῦ, της ησυχίας και αναχωρήσεως» (PG 35, 413).

Κατά τον Γρηγόριο τον Θεολόγο η ανάβαση του ανθρώπου προς τον Θεό έχει τέρμα. «Εἶναι η ἀφιξίς εις το ακρότατον των νοουμένων, τον Θεόν, εις τον οποίον σταματά πάσα ἐφεσίς και αναπαύεται πάσα θεωρία» (PG 35, 1084). Η θεωρία του Θεού αποτελεί ως εκ τούτου την αποκορύφωση και την επιβεβαίωση της επιδιωκόμενης συναντήσεως Δημιουργοῦ και δημιουργήματος.

Απαραίτητη και απαράβατη προϋπόθεση είναι η προσευχή, η οποία ανυψώνει τον άνθρωπο στο ὕψος της διάνοιας του Θεοῦ, έχοντας ως ἀποτέλεσμα την ἔνωση αὐτοῦ μετὰ του Θεοῦ. Χωρίς προετοιμασία και χωρίς εσωτερική κάθαρση δεν δύναται ν' ἀνέβει ο ἄνθρωπος στο ὕψος του Θεοῦ. Για να ἀντικρίσει κανεὶς την περιλάμπρη θεότητα, πρέπει να ἔχει καθαρῖσει καλά τους πνευματικούς οφθαλμούς του. Διότι ὅπως ο ασθενής οφθαλμὸς δεν μπορεί να ἀντικρίσει τον ἥλιο, ἔτσι και ο ἄνθρωπος που δεν ἔχει λάβει πνευματικούς οφθαλμούς ἀπ' το πανάγιο Πνεῦμα τυφλώνεται.

Κ' αὐτὸ το ἀνώτατο ἐπίπεδο φτάνουν μόνο «οι καθαροί τη Κυριακῇ των Πατέρων της Α' Οικουμενικῆς Συνόδου

καρδία», εκείνοι που αγωνίζονται και έχουν διαλέξει τον δύσβατο δρόμο της πνευματικότητας. Αλλά και πάλι δεν τα καταφέρνουν μόνοι τους, παρά όταν ικανωθούν υπό της χάριτος του αγίου Πνεύματος. Μόνο έτσι μπορεί ο πιστός να απολαύσει τη θεία μακαριότητα.

Οι όροι πράξις και θεωρία επεκράτησαν για να δηλώσουν το είδος του βίου των μοναχών. Η θεωρία είναι για τους λίγους και εκλεκτούς, ενώ η πράξις για τους πολλούς. [...].

Ο Θεός είναι το απρόσιτο και ακρότατο φως. Όσο ο άνθρωπος προοδεύει στον καθαρισμό της ψυχής του τόσο πιο φανταστικό καθίσταται αυτό το φως και όσο το φαντάζεται τόσο αγαπάει το φως διά του θείου έρωτος και τόσο το κατανοεί.

Ο Χριστός χάραξε τον δρόμο προς τη θέωση, τον οποίο εάν ακολουθήσουν οι πιστοί, τότε θα φωτιστούν διά της θείας ελλάμψεως και θα καταστούν κοινωνοί των θείων ενεργειών. Ο πιστός χριστιανός προσπαθεί να ακολουθήσει την αμόλυντη και αγνή πορεία του Κυρίου στον επίγειο βίο Του. Για να το επιτύχει αυτό πρέπει να σπάσει τις αλυσίδες που τον κρατούν δέσμιο στο χώρο και στο χρόνο της αδέψητης φύσεως. Διά του πνευματικού αγώνος ελευθερώνεται ο άνθρωπος από το χωροχρονικό πλέγμα του υλικού και του φθαρτού στοιχείου.

Ο άνθρωπος που, ακολουθώντας το θείο παράδειγμα του Ιησού, ασχολείται αδιάκοπα με την εσωτερική άσκηση, αυτός δείχνει σωφροσύνη, μακροθυμία, καλωσύνη και ταπεινοφροσύνη. Ο Χριστός ένωσε γη και ουρανό καταργώντας τη διαφορά ανάμεσα στον αισθητό παράδεισο και την οικουμένη, ενώ ταυτόχρονα έδωσε με αδιάσπαστους δεσμούς την κτιστή και άκτιστη φύση εισάγοντας το αιώνιο και το αίδιο στην ορατή σφαίρα του κτιστού κόσμου. Η απλλαγή από τα υλικά και εφήμερα είναι ένα από τα σημαντικότερα μεγέθη του πνευματικού βίου.

Η θεοπτία είναι η προσωπική εμπειρία της αλήθειας. «Βούλει θεολόγος γενέσθαι ποτέ και της θεότητος άξιος; τας εντολάς φύλασσε, διά των προσταγμάτων όδευσον, πράξις γαρ επίβασις θεω-
Κυριακή των Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου

ρίας» (PG 35, 1080), λέγει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος.
[...]

Οι εμπειρίες των θεοφόρων Πατέρων δεν είχαν σχέση με τον υλικό αλλά με τον άκτιστο κόσμο της θείας αλήθειας. Το πρόσωπό τους γινόταν απαύγασμα ιερού φωτός. Η επιθυμία τους ήταν να γίνουν οι πεντακάθαροι καθρέπτες για να καθρεπτιστεί μέσα τους ο Θεός, η αλήθεια, η ζωή. Ήσαν τα όργανα του αγίου Πνεύματος επί της γης.

Με το φλογερό και ηχηρό κήρυγμά τους και τη δυναμικότητα του λόγου και της καρδιάς τους συνδανализουν τη φωτιά που υπάρχει στις καρδιές των χριστιανών φωτίζοντας το νου και τις ψυχές τους προσπαθώντας να τους μνήσουν στον πνευματικό και θεϊκό κόσμο της ουράνιας βασιλείας της Τρισυπόστατης θεότητας.

Με τη δύναμη των λόγων τους έκαναν τα αποκαλυπτήρια μιας κεκρυμμένης στα γλωσσικά σύμβολα αλήθειας και κατέδειξαν με έξοχο τρόπο πως η ζωή του ανθρώπου είναι μια συνεχής πορεία ολοκλήρωσης που έχει ως αφετηρία την πράξη και τελικό προορισμό, όπου οφείλει ο χριστιανός να τείνει το βλέμμα του, τη θεωρία.

(Πηγή: Βήμα Ορθοδοξίας)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ
1) 🔔 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ 🔔 Τρίτη 16 Ιουλίου 2019, Παρεκκλήσι Υπαπαντής 7:00 π.μ. Τετάρτη 17 Ιουλίου 2019, Παρεκκλήσι Υπαπαντής 7:00 π.μ. Σάββατο 20 Ιουλίου 2019, Παρεκκλήσι Προφήτη Ηλία Μαρκ/λου & Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.
2) ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ ΜΑΡΚ/ΛΟΥ Παρασκευή 19 Ιουλίου 2019, 7:00 μ.μ. Μέγας Πανηγ. Εσπερινός. 🔔 Σάββατο 20 Ιουλίου 2019, 7:00 π.μ. Όρθρος & Πανηγυρική Θεία Λειτουργία. 🔔
3) ⚔ ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ ⚔
Την Τετάρτη 24 Ιουλίου 2019, 8:30 μ.μ. προς Πέμπτη 25 Ιουλίου 2019, 1:00 π.μ. θα τελεστεί στο Ναό μας Ι. Αग्रυπνία επί τη εορτή της Κοιμήσεως της Αγίας Άννης. Θα ψάλλει πολυμελής Βυζαντινός χορός.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΤΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040,

e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακή των Πατέρων της Δ' Οικουμενικής Συνόδου